

L'home del frac

Alberto Ramos

versió: 2014

Aquest text és un fragment.

Pots sol·licitar l'obra completa enviant un email a alberto.ramos@gmail.com.

PERSONATGES

HABITANT, uns quaranta anys.

VISITANT, la mateixa edat, o potser més.

ESPAI

Una sala d'estar. A un extrem hi ha una porta oberta que dóna a les habitacions. A l'extrem oposat, una altra porta oberta que comunica amb el rebedor. Al fons hi ha un moble bar. Al centre hi ha un sofà, una butaca i una taula de cafè. I a la taula, una guia de Nova York.

Un tret.

Silenci.

HABITANT (VEU): Merda. *(Pausa.)* Merda.

De la porta que dóna a les habitacions apareix l'HABITANT. Du una pistola i unes sabatilles d'estar per casa amb forma d'urpes de felí.

Es mira la pistola. Tremola.

HABITANT: Merda. Merda. Merda.

La tremolor es va transformant en ràbia. Llença la pistola al sofà.

HABITANT: Merda!!!!

Ja s'ha començat a calmar, quan sona el timbre de l'entrada. Amb insistència.

HABITANT: *(En veu baixa.)* Merda.

L'HABITANT intenta ignorar-lo, però el timbre no para de sonar.

Surt al rebedor.

HABITANT (VEU): ¿Què/

VISITANT (VEU): Tanqui!!

HABITANT (VEU): ¿Però què/

Se sent un cop de porta fort.

Entra el VISITANT, amb pas decidit i nerviós. Porta un frac, un barret de copa i un maletí negre. L'HABITANT entra darrere seu.

HABITANT: ¿Es pot saber/

VISITANT: Ha tancat?

HABITANT: ¿Es pot/

VISITANT: Ha tancat?!

HABITANT: No.

VISITANT: No ha tancat?!!!

HABITANT: No!

El VISITANT surt i torna a entrar.

VISITANT: És tancat.

HABITANT: És clar que és tancat! Ha tancat vostè!

Pausa.

VISITANT: Sí, té raó. Ho sento. M'he posat molt nerviós.

HABITANT: Li puc fer una pregunta?

VISITANT: Una pregunta?

HABITANT: Si no és massa indiscreció.

VISITANT: No, és clar que no.

HABITANT: No puc fer-li la pregunta?

VISITANT: No, no, no és massa indiscreció. Sisplau, pregunti.

HABITANT: Molt bé. (*Pausa.*) Es pot saber què collons fa vostè a casa meva?!!

VISITANT: Jo/

HABITANT: No he acabat.

VISITANT: No ha acabat la pregunta?

HABITANT: Sí, però en tinc una altra. (*Pausa.*) Qui collons li ha donat permís per entrar?!!

VISITANT: En realitat, és la mateixa pregunta.

HABITANT: No. No ho és.

VISITANT: (*Torna a posar-se nerviós.*) Sí que ho és. És la mateixa pregunta formulada de manera diferent.

HABITANT: No hi estic d'acord.

VISITANT: Faci'm cas. És la mateixa pregunta. En essència.

HABITANT: Bé, tant se me'n fot. Perquè en tinc una altra.

VISITANT: Una altra pregunta?

HABITANT: Sí.

VISITANT: Llavors ja seran dues preguntes.

HABITANT: O tres.

VISITANT: O una, depenent de si la tercera ve a dir el mateix que la primera i la segona. Les quals, com ja he dit, són essencialment la mateixa. (*Pausa.*)
Endavant. Pregunti.

Pausa.

HABITANT: Qui collons és vostè?!!!

Silenci.

VISITANT: Començaré per la primera pregunta, si no li fa res. Sóc a casa seva perquè m'estan perseguint.

HABITANT: L'estan perseguint?

VISITANT: Sí.

HABITANT: Qui?

VISITANT: Qui?

HABITANT: Qui l'està perseguint?

VISITANT: Li agrada fer preguntes, a vostè.

HABITANT: Ja està bé de prendre'm el pèl, collons!! De fet, m'és absolutament igual saber qui és vostè, ni què hi fa, aquí, ni qui collons l'està perseguint. Marxi de casa meva ara mateix!

L'HABITANT tira del maletí.

VISITANT: Primer deixi'm explicar-li.

HABITANT: No vull que m'expliqui res.

VISITANT: Sisplau.

HABITANT: Que no vull que m'expliqui res.

VISITANT: Bé, molt bé. Doncs no l'hi explico. De fet, no cal. Només ha de mirar per l'espiera.

HABITANT: Quina espiera?

VISITANT: L'espiera. L'espiera de la porta. *(Pausa.)* La *mirilla*.

HABITANT: Ah, l'espiaell.

Pausa.

VISITANT: Sisplau, només li demano que hi doni un cop d'ull. No li costa pas res. *(Pausa.)* Sisplau.

L'HABITANT surt. Torna a entrar.

HABITANT: Que no ve?

VISITANT: Tranquil, que no m'escaparé.

L'HABITANT és a punt de protestar, però finalment surt. El VISITANT s'acosta al sofà. Contempla la pistola, amb curiositat però sense sorpresa.

Entra l'HABITANT.

VISITANT: *(Sobtdament ansiós.)* I bé?

HABITANT: Què?

VISITANT: No l'ha vist?

HABITANT: No. Què se suposa que havia de veure?

VISITANT: Si l'hagués vist ho sabria.

HABITANT: Llavors no l'he vist.

VISITANT: N'està segur?

HABITANT: Sí, no? Si l'hagués vist ho sabria. M'ho acaba de dir vostè mateix fa un segon. Se'n recorda? Segur que se'n recorda, perquè m'ho acaba de dir fa un

segon. Fa un segon. ¿O potser vostè és com els peixos, que tenen una memòria d'un segon? O de dos, o de tres, ara no me'n recordo.

El VISITANT deixa el maletí sobre la taula i surt. Torna a entrar.

VISITANT: Miri-hi ara.

HABITANT: Que hi miri?

VISITANT: Sisplau.

L'HABITANT s'arronsa d'espatlles i surt.

VISITANT: La veu?

HABITANT (VEU): Només veig el replà, i l'escala.

L'HABITANT entra.

HABITANT: Quan es cansi de jugar digui-m'ho.

VISITANT: Jo no estic jugant.

HABITANT: No, ja...

VISITANT: És ella qui està jugant.

HABITANT: Ella?

VISITANT: Ara hi és, ara no hi és. Ara s'amaga, ara no s'amaga.

HABITANT: Qui és ella?

VISITANT: Ella. La meva perseguidora.

HABITANT: És una dona? (*Pausa.*) L'està perseguint una dona?

VISITANT: No ho sé. No sabria dir-l'hi.

HABITANT: Doncs si vostè no ho sap...

VISITANT: Segur que no l'ha vista?

HABITANT: Que no, collons. (*Pausa.*) Bé, ho sento. Ja m'he cansat. Ara, agafi la seva maleta i vagi-se'n.

VISITANT: Maletí.

HABITANT: Agafi el seu maletí i vagi-se'n.

VISITANT: No puc. M'està esperant. Està amagada.

HABITANT: Vol que truqui a la policia?

L'HABITANT agafa el seu mòbil.

VISITANT: No. No serviria de res. S'amagaria.

HABITANT: No m'ha entès. *(Pausa.)* Si no marxa ara mateix, trucaré a la policia.

(Mirant el mòbil.) Merda, no funciona.

VISITANT: Doncs truqui'ls, si li ve de gust. Però jo no me'n vaig.

HABITANT: S'estima més que truqui a la policia?

VISITANT: Sí.

HABITANT: Per què?

VISITANT: Perquè ella és a fora.

HABITANT: Qui és ella? *(Pausa.)* Qui és ella?

Pausa.

VISITANT: La Pantera Rosa.

HABITANT: Qui?

VISITANT: La Pantera Rosa. M'està perseguint la Pantera Rosa.

Pausa.

HABITANT: Ah. Molt bé. Haver començat per aquí. Per què no m'ho havia dit abans?

VISITANT: L'hi dic ara.

HABITANT: Per què no m'ha dit des de bon començament que l'estava perseguint un puto dibuix animat?

VISITANT: En realitat no/

HABITANT: Em podia haver dit: "Sisplau, necessito amagar-me a casa seva perquè m'està perseguint la Pantera Rosa." No era tan difícil, i a mi m'hauria servit per fer-me ràpidament càrrec de la situació i obrar en conseqüència. ¿Perquè quina

mena de persona seria si no pogués acollir a casa meva a un perfecte desconegut que està sent perseguit per un personatge de dibuixos animats?

VISITANT: No em creu?

HABITANT: Sí que el crec. El que passa és que ara tinc un dubte. Ara no sé si he de trucar a la policia o al manicomi.

VISITANT: No em creu. (*Silenci.*) Què he de fer perquè em cregui?

HABITANT: No dir mentides.

VISITANT: No he dit cap mentida.

HABITANT: No el crec.

VISITANT: No em creu. (*Pausa.*) Només em faltava això. No em creu.

HABITANT: Ho sento, però un altre cop s'haurà d'empescar una excusa més bona.

La Pantera Rosa! Vinga, va. Per favor. (*Pausa.*) Marxi.

VISITANT: Molt bé, marxaré. Però primer doni'm un minut, un minut, tampoc li'n demano tant, doni'm un minut per deixar-me explicar-li per què em persegueix la Pantera Rosa. Un minut.

HABITANT: Trenta segons.

VISITANT: Quaranta-cinc.

HABITANT: Vint-i-cinc segons.

VISITANT: Trenta segons.

HABITANT: Vint segons. Dinou segons. Divuit.

VISITANT: La Pantera Rosa em persegueix per un deute.

HABITANT: Per un deute?

VISITANT: Per un deute. És que el frac és llogat. És llogat i ja fa temps/

HABITANT: Quin frac?

VISITANT: Aquest frac.

HABITANT: Ah, és un frac.

VISITANT: És clar que és un frac. Què es pensava que era?

HABITANT: Bé, no sé...

VISITANT: És un frac. Un frac llogat. I ja l'havia d'haver tornat. Dilluns passat/

HABITANT: Dilluns passat l'havia d'haver tornat. Molt bé. I per què collons m'explica tot això?

VISITANT: Dilluns passat va fer vuit anys que l'havia d'haver tornat.

HABITANT: Vuit anys?

VISITANT: Vuit anys.

HABITANT: L'haurà rentat, com a mínim.

VISITANT: És clar que l'he rentat. Que me'l poso cada dia, sap?

HABITANT: No, no ho sabia.

VISITANT: Doncs sí. Me'l poso cada dia. Per mi és com una segona pell.

HABITANT: Potser el podia haver comprat, no li sembla?

VISITANT: Per què ho diu, això?

HABITANT: Bé, com que diu que és llogat... Tot i que en realitat no m'interessa.

Ara, sisplau, no m'ho faci repetir un altre cop. Marxi.

VISITANT: Li acabo d'explicar per què em persegueix la Pantera Rosa, i encara vol que marxi?

HABITANT: No, vostè no m'ha explicat per què el persegueix la Pantera Rosa.

Només m'ha explicat que la seva levita és llogada.

VISITANT: I per això em persegueix la Pantera Rosa! A més, no!

HABITANT: Perquè porta una levita llogada?

VISITANT: No és una levita. És un frac. Del francès *frac*, que prové de *frock*, una paraula anglesa que vol dir/

HABITANT: Granota.

VISITANT: Hàbit de frare. I *frock* és un terme derivat del francès antic *froc*, que també vol dir hàbit de frare, i que té l'origen en el fràncic *hrokk*, que significa/

HABITANT: Molt bé, però no entenc/

VISITANT: El que distingeix el frac de la levita són els faldons. Ho veu? Els del frac són només al darrere, i no envaeixen la part davantera de la cintura. En canvi, la levita, del francès *lévite*, i aquest, del llatí *levita*, individu de la tribu israelita de Leví, que a les obres de teatre de temps enrere s'acostumava a representar amb uns vestits molt semblants a les levites, però no als fracs, perquè els faldons de les levites, i aquí és on volia anar a parar, envolten les cuixes pel darrere i pel davant. I els faldons del frac, com pot comprovar, només ocupen la part del darrere. Li ha quedat clar?

HABITANT: D'acord, no és una levita. És un frac. Però jo el que vull saber és què collons hi té a veure que vostè dugui un frac llogat amb el fet que hi hagi una

Pantera Rosa al replà de casa meva.

VISITANT: Doncs està claríssim. Fa vuit anys que l'havia d'haver tornat.

HABITANT: No ho entenc.

VISITANT: No ho entén?

HABITANT: No, no ho entenc.

VISITANT: Què és el que no entén?

HABITANT: Que hi hagi una Pantera Rosa al replà de la *meva* casa perquè *vostè* no ha tornat el seu... frac. Que li persegueixi la Pantera Rosa i *vostè* entri a casa meva sense permís, com si fos un puto ocupa. No veu que no té cap sentit?

VISITANT: Jo no sóc un ocupa.

HABITANT: *Vostè* no paga els fracs.

VISITANT: No barregem els temes. Que si comencem a barrejar temes no ens entendrem.

HABITANT: És que no ens estem entenent.

VISITANT: Doncs col·labori! Si no hi posa res de part seva, és clar que no hi haurà manera d'entendre'ns.

HABITANT: Però és que jo no vull entendre'm amb *vostè*! Ni amb *vostè* ni amb ningú. De fet, fa només un moment...

Pausa.

VISITANT: Digui.

HABITANT: No res.

VISITANT: Parli. Digui el que estava a punt de dir. L'escolto.

HABITANT: No... No és assumpte seu.

VISITANT: Si *vostè* ho diu.

HABITANT: I tant que ho dic! No és assumpte seu.

VISITANT: Això ja ho ha dit.

Pausa.

HABITANT: Marxi.

VISITANT: De debò que no sap per què em persegueix?

HABITANT: No, i la veritat és que no/

VISITANT: Faci un esforç, home. Que no és tan difícil.

HABITANT: És que no m'interessa.

VISITANT: Ja es rendeix?

HABITANT: No em rendixo. El que passa és que no m'interessa.

VISITANT: No és que no l'interessi. El que passa és que s'ha rendit. No estava madur, va dir la guineu.

HABITANT: Guineu? De quina guineu em parla?

VISITANT: La de la falla, és clar. La falla de la guineu que no podia arribar al raïm.

HABITANT: No era un llop?

VISITANT: No, era una guineu.

HABITANT: Ja. (*Pausa.*) I que té a veure ara una guineu amb la Pantera Rosa?

VISITANT: Li estic dient/

HABITANT: Marxi.

VISITANT: Un altre cop?

HABITANT: És que encara no ha marxat.

VISITANT: Primer li he d'explicar per què em persegueix la Pantera Rosa.

HABITANT: Va, vinga, expliqui-m'ho i marxi.

VISITANT: Vol que l'hi expliqui?

HABITANT: Sí.

VISITANT: Ja es rendeix, doncs?

HABITANT: Sí, em rendixo! No tinc ni idea de per què hi ha una Pantera Rosa al replà. Segons vostè, és clar, perquè jo no he vist cap pantera, ni rosa ni de cap color.

VISITANT: No és una pantera.

HABITANT: Ara! Ara ens comencem a entendre!

VISITANT: No és una pantera. És un home disfressat de pantera. O una dona. És un home o una dona disfressada de Pantera Rosa.

HABITANT: Ho està dient de debò?

VISITANT: És clar! O potser es pensava que m'estava perseguint un personatge de dibuixos animats?

HABITANT: Jo no em pensava res. L'únic que pensava, i ho continuo pensant, és que vostè està com un llum. Com un puto llum.

VISITANT: S'equivoca.

HABITANT: No, no m'equivoco. És que no se n'adona? No se n'adona, que això que diu no té cap ni peus?

VISITANT: Sí que en té. Però deixi que l'hi expliqui, ja que no és capaç d'arribar a cap conclusió per vostè mateix. (*Pausa.*) La Pantera Rosa em persegueix per un deute.

HABITANT: Això ja m'ho ha dit.

VISITANT: Ja l'hi he dit?

HABITANT: Sí. Em sembla que sí.

VISITANT: Aleshores/

HABITANT: El que no m'ha dit és perquè aquest home, o dona, es disfressa de pantera.

VISITANT: De Pantera Rosa.

HABITANT: Per què?

VISITANT: Per avergonyir-me.

HABITANT: Per avergonyir-lo?

VISITANT: Sí, per avergonyir-me. Perquè tothom sàpiga que tinc un deute.

HABITANT: Però... com... com ho poden saber, si no els hi diu?

VISITANT: De debò que no ho sap?

HABITANT: No.

VISITANT: De debò que no sap que quan algú et va al darrere disfressat de Pantera Rosa és perquè tens un deute?

HABITANT: No, no ho sé. Bé, sí, ara sí que ho sé. Ho sé perquè m'ho acaba de dir. M'ho ha dit fa un moment. Però si no m'ho hagués dit, si no ho diu, la gent no ho pot saber.

VISITANT: Prou que ho saben.

HABITANT: Què vol dir?

VISITANT: Que ho saben. Tothom ho sap.

HABITANT: No, no ho saben. Jo no ho sabia.

VISITANT: Vostè no, però la gent, la majoria de la gent sí que ho sap. La major part

de la població sap que si la Pantera Rosa et persegueix és perquè tens un deute.

I no només la Pantera Rosa, és clar, també/

HABITANT: La gent ho sap?

VISITANT: És clar que ho sap!

HABITANT: Doncs no ho sabia.

VISITANT: Bé, suposo que és impossible que ho sàpiga tothom. De la mateixa manera que és impossible que tothom sàpiga qui és Nelson Mandela.

HABITANT: Jo sí que sé qui és Nelson Mandela.

VISITANT: És un exemple.

HABITANT: I no només jo. Tothom sap qui és Nelson Mandela.

VISITANT: S'equivoca.

HABITANT: No, de debò...

VISITANT: Se sorprendria si sabés la de gent que no sap ni sabrà mai qui és Nelson Mandela.

HABITANT: Bé, el món...

VISITANT: I no parlo del món. Parlo de la terra. De Catalunya, de Barcelona, d'aquest mateix barri. Vostè sap quants dels seus veïns no saben qui és Nelson Mandela?

HABITANT: No, no ho sé. *(Pausa.)* I vostè?

VISITANT: No, jo tampoc no ho sé. Però segur que en són molts. N'estic convençut. Hi posaria la mà al foc. *(Pausa.)* No em creu?

HABITANT: Sí, bé, potser sí. Però no sé què té a veure això amb la Pantera Rosa.

VISITANT: Hi té molt a veure. De la mateixa manera que hi ha moltíssima gent que no sap qui és Nelson Mandela, també hi ha moltíssima gent que no sap que si la Pantera Rosa et va al darrere vol dir que tens un deute pendent de pagar i/

HABITANT: Ahà! O sigui, que reconeix que hi ha molta gent que no sap això de la Pantera Rosa i els deutes.

VISITANT: No, molta gent, no. Moltíssima gent.

HABITANT: Llavors...

VISITANT: Però moltíssima gent no és res. En termes absoluts, moltíssima gent és una misèria. Moltíssima gent és molt poca gent comparada amb la quantitat de gent que sí que ho sap. Amb la quantitat de persones que, si em troben pel carrer

amb una Pantera Rosa al darrere, sabran que jo he contret un deute amb algú i que no he fet l'esforç –o no me n'he sortit, tant se val– per pagar-lo. (*Pausa.*) Ho entén, ara?

HABITANT: Sí. Em sembla que sí. Però... hi ha una cosa... hi ha una cosa que no acabo d'entendre.

VISITANT: Digui'm.

HABITANT: No entenc... No entenc per què s'ha d'averkonyir. Vull dir, li fa vergonya que la gent sàpiga que té un deute?

VISITANT: En realitat/

HABITANT: Se sent averkonyit per haver-me confessat que té un deute des de fa set anys?

VISITANT: Vuit. Vuit anys.

HABITANT: Li fa vergonya?

VISITANT: Vostè no ho entén.

HABITANT: Això mateix li estic dient. Que no ho entenc.

VISITANT: Vostè no en té ni idea. La Pantera Rosa em matarà.

HABITANT: De vergonya?

VISITANT: Com?

HABITANT: El matarà de vergonya?

VISITANT: No.

HABITANT: Llavors...

VISITANT: Em matarà. Em matarà de gana.

HABITANT: Què vol dir?

VISITANT: A veure com l'hi explico. Que la Pantera Rosa em segueixi a tot arreu és molt perjudicial per a la meva credibilitat.

HABITANT: Va, home!

VISITANT: Sisplau, deixi'm continuar. Si la gent sap que tinc un deute per pagar, llavors es pensaran que no sóc una persona solvent. Econòmicament solvent. Ho entén?

HABITANT: Sí, crec que sí.

VISITANT: Imagini's ara que jo he d'anar al banc. Que he d'anar al banc per demanar un crèdit. Entro al banc i la Pantera Rosa hi entra just al darrere. Encara

que jo ho intenti dissimular, saltarà a la vista de tothom que m'està seguint. Que m'està seguint a mi. I per què m'està seguint? Perquè tinc un deute. Perquè no sóc una persona solvent o, dit amb unes altres paraules, perquè sóc un morós. I vostè creu que el banc li donarà un crèdit a un morós?

HABITANT: Bé, potser...

VISITANT: Si tinc una Pantera Rosa al darrere, no tinc cap mena de credibilitat. I si no tinc credibilitat, no tinc crèdit. No hi ha credibilitat, no hi ha crèdit. Això és així.

HABITANT: Ja ho veig.

VISITANT: I això no és tot. Perquè si no em donen el crèdit, no podré pagar el deute. I si no pago el deute, la Pantera Rosa em seguirà perseguint i jo no tindrè credibilitat per demanar un crèdit que em permeti pagar l'amo del frac per tal que la Pantera Rosa em deixi de perseguir. És un peix que es mossega la cua.

HABITANT: Ja, però... però que no treballa, vostè?

VISITANT: Què vol dir?

HABITANT: Que si no treballa. Que si no té cap feina que li permeti pagar el frac.

VISITANT: Aquesta és una altra. Resulta que la manca de credibilitat també afecta la meva feina. No puc treballar si tinc una Pantera Rosa al darrere. *(Pausa.)* Bé, en realitat no es tracta tant d'una manca de credibilitat com d'una disminució considerable de l'autoritat moral necessària per exercir la meva professió. No sé si m'entén.

HABITANT: Crec que no...

En aquest moment, l'HABITANT veu la pistola. Corre cap al sofà, s'hi asseu i l'amaga sota un coixí.